

„Czytam, bo lubię”

*- program własny opracowany na podstawie
Symultaniczno-Sekwencyjnej Nauki Czytania®*

autor: mgr Sabina Polok-Klimek
nauczyciel w Zespole Szkół Specjalnych
w Opolu

Spis treści:

I. WSTĘP	3
II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE	4
III. CELE NAUCZANIA	5
IV. METODY PRACY	6
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW.....	6
VI. OCZEKIWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI KOLEJNYCH ETAPÓW NAUKI CZYTANIA.....	15
VII. SPOSOBY EWALUACJI PROGRAMU	16
VIII.PRZYKŁADOWE SCENARIUSZE ZAJĘĆ.....	17
IX. BIBLIOGRAFIA.....	30
X. ZAŁĄCZNIKI.....	31

I. WSTĘP

*„Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa,
jaką sobie ludzkość wymyśliła”*

W. Szymborska

Opanowanie umiejętności czytania to jedno z wielu wyzwań, z jakimi muszą się zmierzyć dzieci rozpoczynające swoją przygodę ze szkołą. Dla jednych jest to zadanie proste, niesprawiające większych trudności. Drudzy natomiast przechodzą długotrwały proces dydaktyczny, pełen specjalnych ćwiczeń, a mimo tego efekty ich pracy nie są zadawalające. Do tej grupy zaliczyć możemy uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, z autyzmem, dysleksją rozwojową czy opóźnionym rozwojem mowy. Zaburzenia funkcji poznawczych znacząco ograniczają ich szanse na pełne nabycie umiejętności czytania z pomocą metod powszechnie stosowanych w systemie edukacji. Konieczne jest zastosowanie takich procedur, które przyniosą sukces edukacyjny każdemu dziecku i pozwolą na lepszą realizację zadań, jakie stawia przed nim szkoła.

Niniejszy program zakłada wykorzystanie metody nauki czytania opartej na najnowszych badaniach neurobiologicznych oraz na wieloletnim doświadczeniu terapeutycznym prof. Jagody Cieszyńskiej. Głównym założeniem proponowanej strategii nauczania jest nauka czytania metodą sylabową, która całkowicie wyklucza poznawanie spółgłosek w izolacji. Sylaby, które dziecko poznaje podczas prowadzonych zajęć, pełnią funkcję wzorów, służących do odczytywania nowych wyrazów.

Symultaniczno-Sekwencyjna Nauka Czytania® wykorzystuje możliwości przetwarzania języka przez prawą i lewą półkulę mózgu, powtarza sekwencje rozwoju mowy dziecka oraz naśladuje etapy nabywania przez dziecko systemu językowego. Wszystkie zadania opierające się na pracy prawej półkuli mózgowej mają na celu wzbudzenie motywacji dziecka do nauki czytania i przeprowadzane są w taki sposób, aby jak najszybciej przejść do czytania linearnego, lewopółkulowego. Ważnym elementem wspierającym naukę czytania są ćwiczenia ogólnorozwojowe, które powinny być dostosowane do możliwości psychofizycznych dzieci.

Symultaniczno-Sekwencyjna Nauka Czytania® oparta jest na działaniu, obserwacji i słowie. Ma ściśle określony sposób pracy, który nauczyciel powinien przyjąć za podstawowy w swojej działalności dydaktycznej. Systematyczne stosowanie metody przyczynia się do opanowania przez dzieci założonych wiadomości i umiejętności, oraz jest gwarancją sukcesu edukacyjnego w kolejnych latach nauki.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Program adresowany jest do uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym. Realizowany będzie w Publicznej Szkole Podstawowej nr 13 w Opolu.
2. Program zakłada wykorzystanie metody Symultaniczno-Sekwencyjnej Nauki Czytania® opracowanej przez prof. Jagodę Cieszyńską.
3. Rozwijanie umiejętności czytania i pisania to jedno z podstawowych zadań szkoły, które zostało zawarte w nowej podstawie programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. W związku z tym zadania poświęcone nauce czytania będą realizowane podczas codziennych zajęć edukacyjnych oraz zostaną skorelowane z omawianymi treściami nauczania.
4. Realizatorem programu będzie wychowawca zespołu edukacyjno-terapeutycznego - nauczyciel edukacji wczesnoszkolnej, oligofrenopedagog oraz logopeda, który posiada wiedzę z zakresu metodyki Symultaniczno-Sekwencyjnej Nauki Czytania® oraz z ortodydaktyki.

ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE:

- nauka czytania sylabami;
- uczenie przez poznanie znaczeń, a nie poznawanie liter;
- przestrzeganie kolejności wprowadzania głosek w sylabach;
- naśladowanie trzech etapów nabywania systemu językowego: *powtarzanie, rozumienie, nazywanie*;
- rozpoczynanie od zadań prawopółkulowych;
- czytanie prymarne, pisanie sekundarne;
- stosowanie wielkich liter (czcionka bezszeryfowa Arial);
- przejście do kolejnego etapu nauki czytania uzależnione dobrym opanowaniem etapu niższego;
- prowadzenie ćwiczeń porządkowania od lewej do prawej;
- stosowanie techniki odwracania ról.

Czytanie symultaniczne:

- czytanie samogłosek;
- czytanie wyrażeń dźwiękonaśladowczych;
- czytanie (rozpoznawanie globalne) wyrazów - rzeczowników w mianowniku.

Czytanie sekwencyjne:

- czytanie sylab otwartych;
- czytanie dwóch sylab;
- czytanie sylab zamkniętych;
- czytanie nowych wyrazów i zdań.

III. CELE NAUCZANIA

Cel ogólny: *rozwijanie umiejętności czytania z wykorzystaniem Symultaniczno-Sekwencyjnej Nauki Czytania®*

Cele szczegółowe:

- dostarczanie i porządkowanie wiadomości i umiejętności z zakresu treści przewidzianych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla uczniów z niepełnoprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym;
- rozwijanie kompetencji komunikacyjnej i językowej uczniów;
- usprawnianie percepcji wzrokowej oraz słuchowej;
- stymulowanie funkcji lewej półkuli mózgu;
- rozwijanie umiejętności logicznego myślenia – ćwiczenia kategoryzacji i myślenia przyczynowo-skutkowego;
- ćwiczenie pamięci;
- doskonalenie sprawności motorycznych;
- kształtowanie umiejętności współżycia i współdziałania z rówieśnikami;
- wzmacnianie poczucia własnej wartości oraz wiary we własne możliwości.

IV. METODY PRACY

W literaturze przedmiotu spotkać można różny podział form oraz metod pracy dydaktycznej. Niniejszy program zakłada wykorzystanie klasyfikacji metod kształcenia zaproponowanej przez Cz. Kupisiewicza.

Metody:

- oparte na słowie: pogadanka, opowiadanie, instruktaż, praca z książką;
- oparte na obserwacji: pokaz;
- oparte na praktycznej działalności ucznia: zajęcia praktyczne.

Formy organizacyjne:

- praca indywidualna;
- praca zbiorowa;
- praca w grupie.

V. TREŚCI KSZTAŁCENIA. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW¹

I. Od samogłosek prymarnych do sylaby otwartej:

- Powtarzanie, rozpoznawanie i odczytywanie samogłosek:
 - ✓ prymarnych: A U Ó I;
 - ✓ sekundarnych: E O Y;
 - ✓ tworzenie prymarnych sekwencji samogłoskowych: np. AA, UUU;
 - ✓ tworzenie sekundarnych sekwencji samogłoskowych, np. EOY.

W zapoznaniu dzieci z samogłoskami należy wykorzystać:

- ✓ gesty wizualizacyjne oraz obrazki z wizerunkiem ust;
- ✓ obrazki przedstawiające sytuacje bliskie dziecku, do których przyporządkowane będą konkretne samogłoski;

¹ Opracowane na podstawie: Cieszyńska J., Nauka czytania krok po kroku. Jak przeciwdziałać dysleksji, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2005, s. 82-94 oraz Cieszyńska J., Metoda Krakowska wobec zaburzeń rozwoju dzieci, Wydawnictwo Metody Krakowskiej, Kraków 2013, s. 370-388.

- ✓ książeczki „Kocham czytać” prof. Jagody Cieszyńskiej, zeszyt 1.
- Nauka globalnego rozpoznawania i odczytywania wyrażen dźwiękonaśladowczych:
 - ✓ dokładanie etykietek z zapisem wyrażenia do konkretnego (np. figurki zwierzątek);
 - ✓ dokładanie etykietek z zapisem wyrażenia do obrazka;
 - ✓ wykorzystanie plansz sytuacyjnych z graficznym zapisem wokół + obrazki z graficznym zapisem na odwrocie;
 - ✓ dobieranie obrazka, a następnie podpisu do plansz z konturami zwierzątek;
 - ✓ dokładanie konkretnych i obrazków do etykietek lub plansz z wyrażeniami;
 - ✓ dokładanie i wyszukiwanie takich samych etykietek z zapisem graficznym wyrażenia;
 - ✓ odczytywanie wyrażen z „Kocham czytać” J. Cieszyńskiej, zeszyt 2.
- Nauka globalnego rozpoznawania wyrazów:
 - ✓ wprowadzenie rzeczowników konkretnych w mianowniku z następujących pól semantycznych: rodzina, zabawki, jedzenie, napoje, ubrania, pojazdy, części ciała i twarzy;
 - ✓ tworzenie identyfikatorów dla dzieci i członków rodziny;
 - ✓ dobieranie etykiet do zdjęć członków rodziny, do przedmiotów konkretnych oraz do ilustracji.
- Nauka powtarzania, rozpoznawania i odczytywania sylab otwartych z następujących paradygmatów – kolejność wprowadzania sylab zgodna z rozwojem językowym dziecka:

PA PO PU PÓ PE PI PY

MA MO MU MÓ ME MI MY

BA BO BU BÓ BE BI BY

LA LO LU LÓ LE LI

FA FO FU FÓ FE FI FY

WA WO WU WÓ WE WI WY

TA TO TU TÓ TE TI TY

DA DO DU DÓ DE DI DY

Po zapoznaniu dzieci z sylabami otwartymi należy przejść do kolejnych etapów:

- ✓ odczytywanie sylab w paradygmacie – np. PA PO PU PÓ PE PI PY – nauczyciel czyta dzieci powtarzają;
- ✓ dokładanie pod paradygmatem sylab zapisanych na oddzielnych kartonikach;
- ✓ rozpoznawanie i odczytywanie sylab w oderwaniu od paradygmatu;
- ✓ różnicowanie poznanych sylab otwartych;
- ✓ sekwencje sylab otwartych:
 - ✓ sekwencje prymarne, np. PA PA PA;
 - ✓ sekwencje sekundarne, np. PA PU PI;
 - ✓ sekwencje sekundarne w obrębie różnych paradygmatów, np. PA MU BY.

Przykłady zabaw grupowych dla I etapu nauki czytania:

- „Co się dzieje?” – nauczyciel prezentuje dzieciom ilustracje sytuacyjne przedstawiające osoby wykonujące jakąś czynność. Dzieci opowiadają o sytuacjach i nazywają je za pomocą samogłoski.
- „Jakie to zwierzę?” – nauczyciel prezentuje dzieciom planszę ze zwierzętami. Następnie wybiera jedno dziecko, które ustawione tyłem do pozostałych wypowiada „dźwięk” wybranego zwierzątka. Dzieci rozpoznają, co to za zwierzę i szukają czy znajduje się ono na planszy.
- „Dzieci do pary” – nauczyciel rozdaje dzieciom po jednej sylabie otwartej z paradygmatów PA i MA, następnie wypowiada dwie sylaby i tym samym wywołuje na środek dwoje dzieci posiadających owe sylaby.
- „Zawody” - nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy. Sala jest podzielona na dwie części. W jednej jej części rozrzucone są sylaby otwarte (np.: PA PO PU PÓ PE PI PY), w drugiej sylaby (np.: MA MO MU MÓ ME MI MY). Dzieci trzymając linę, przeciągają przeciwną grupę uczniów na swoją część sali. Po zakończonej grze uczniowie kolejno odczytują paradygmat sylabowy z tej strony sali, po której znalazło się więcej dzieci.
- „Kręgle” – różnicowanie 2 paradygmatów - nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy. Każda z grup otrzymuje zestaw 12 kręgli oznaczonych sylabami oraz jedną kulę. Zadaniem każdej z grup jest zabicie wszystkich kręgli – dzieci rzucają po kolei i odczytują sylaby z przewróconych kręgli.

II. Od sylaby otwartej do pierwszych wyrazów:

- ✓ budowanie wyrazów z poznanych sylab otwartych i odczytywanie ich – należy wyjść od wyrazów znanych dzieciom, np.; LALA, BOBO, MAMA - rozcinięcie na oczach dziecka wyrazów rozpoznawanych globalnie, składanie, odczytywanie;
- ✓ łączenie samogłoski z sylabą otwartą, np. APA;
- ✓ łączenie dwóch sylab otwartych – budowanie pseudowyrazów, np. PUMO;
- ✓ budowanie i odczytywanie wyrazów dwu-, trzysylabowych, np. MAPA, BOBO, BUTY, POLE, TATA, MAMA;
- ✓ tworzenie zdań sylabowych i prostych tekstów po opanowaniu 8 pierwszych paradygmatów;
- ✓ realizacja ćwiczeń przygotowujących do wprowadzenia sylab zamkniętych, porządkowanie od lewej do prawej, ćwiczenia spostrzegania wzrokowego - różnicowanie, ćwiczenia różnicowania wzorów odwróconych.

Przykłady zabaw grupowych na II etapie nauki czytania:

- „*Imiona*”- nauczyciel przygotowuje obrazki przedstawiające lalki, kartki, na których napisane są samogłoski: A, O, U, E, I oraz kartki z sylabami: LA, WA, DA. Dzieci tworzą imiona dla lalek łącząc ze sobą samogłoskę z wybraną sylabą: np. ALA, EWA, ULA.
- „*Krzyżówka sylabowa*” – nauczyciel prezentuje dzieciom planszę z narysowanym schematem krzyżówki, kilka samogłosek i sylab otwartych oraz worek z pytaniami w formie ilustracji. Dzieci kolejno losują pytanie, nazywają przedstawiony na ilustracji przedmiot i tworzą z prezentowanych sylab jego nazwę.
Przykładowe hasła do układania: BUTY, LALA, MAPA, BABA, EMU.

III. Czytanie sylab zamkniętych:

- ✓ wprowadzenie opozycji: sylaba otwarta: sylaba zamknięta - wskazywanie odwróceń;
- ✓ zapoznanie dziecka z sylabami zamkniętymi zbudowanymi z poznanych do tej pory liter oznaczających spółgłoski bezdźwięczne lub dźwięczne, ale nieposiadające bezdźwięcznej pary, wg procedury: POWTARZANIE, ROZUMIENIE, NAZYWANIE;
- ✓ czytanie sylab otwartych i zamkniętych w przypadkowej kolejności, np. PA AL ME LA;
- ✓ czytanie pseudowyrazów zbudowanych z dwóch sylab zamkniętych, np. APOL; APUM;
Praca z książeczkami z serii „Kocham czytać” J Cieszyńskiej.

Przykłady zabaw grupowych na III etapie nauki czytania:

- „*Choinkowe ozdoby sylabowe*” – rozpoznawanie sylab zamkniętych z paradygmatu AP: nauczyciel prezentuje uczniom choinkę ozdobioną bombkami, na których napisane są sylaby zamknięte: AP, OP, UP, ÓP, EP, IP, YP. Następnie rozkłada przed dziećmi 7 bombek podpisanych wyżej wymienionymi sylabami. Zadaniem uczniów jest przyporządkowanie identycznych bombek: bombka z sylabą AP do bombki z sylabą AP.
- „*Imiona owadów*” – nauczyciel rozdaje dzieciom po dwa kartoniki z sylabami zamkniętymi z paradygmatu AP i AM, następnie prezentuje dzieciom planszę z narysowanymi biedronkami. Zadaniem dzieci jest połączenie dwóch sylab i ułożenie z nich imienia dla wybranej biedronki.
- „*Zmień miejsce*” – dzieci siedzą w kole. Nauczyciel rozdaje dzieciom po jednej sylabie ze zbioru sylab zamkniętych z spółgłoską P,M,L,F,T. Nauczyciel wymienia dwie sylaby. Wywołane dzieci muszą zmienić miejsce w kole.

IV. Czytanie nowych sylab otwartych i zamkniętych:

Kolejność prezentacji pozostałych paradygmatów sylabowych – pierwsze sylaby zestawów:

SA ZA

KA GA

JA NA

SZA ŻA RZA

CA DZA

HA CHA ŁA

CZA DŻA DRZA

RA

Dwuznaki: CH i RZ wprowadzane są równocześnie z literami H i Ż. Wszystkie dwuznaki zakreślamy kółkiem, informując w ten sposób dziecko, że czytamy je jako jedną głoskę.

Spółgłoski miękkie: Ś (SI) Ź (ZI) Ć (CI) DŹ (DZI) Ń(NI) wprowadzamy równocześnie w zestawach sylaba otwarta + sylaba zamknięta.

Zapoznając dzieci z nowymi sylabami otwartymi i zamkniętymi przechodzimy przez kolejne etapy:

- ✓ odczytywanie sylab w paradygmatach;
- ✓ dokładanie pod paradygmatem sylab zapisanych na oddzielnych kartonikach;
- ✓ rozpoznawanie i odczytywanie sylab w oderwaniu od paradygmatu;
- ✓ różnicowanie poznanych nowych sylab otwartych;
- ✓ wprowadzenie opozycji - sylaba otwarta: sylaba zamknięta – wskazywanie odwróceń;
- ✓ konstruowanie zestawów składających się z samogłoski i sylaby otwartej;
- ✓ konstruowanie zestawów składających się z dwóch sylab otwartych – budowanie pseudowyrazów i wyrazów znaczących;
- ✓ konstruowanie zestawów składających się z dwóch sylab zamkniętych, np. ASUK ELAN;
- ✓ czytanie sylab zbudowanych wg schematu – spółgłoska : samogłoska : spółgłoska i wyszukiwanie wśród nich takich, które są wyrazami, np. LOS, BET, JAK, TAM;
- ✓ czytanie spółgłosek miękkich w zestawach, np.:

SIA SIO SIU SIE SI

AŚ OŚ UŚ EŚ IŚ YŚ

ASIA OSIO USIU ESIE ISI YSI

- ✓ czytanie samogłosek nosowych w zależności od pozycji w wyrazach, np. ZĘBY, TRĄBA, PĄCZEK, GOŁĄB – zapoznanie ze spółgłoskami nosowymi w wyrazach, przechodząc przez etapy: powtarzania, rozumienia, nazywania – wykorzystanie książeczki nr 17 z serii „Kocham czytać” ;
- ✓ czytanie wyrazów zawierających zbitki spółgłoskowe – wybór najczęściej powtarzających się wyrazów, np. STOI, PTAKI, KTO, SPORT, ZNA CHLEB.

Przykłady zabaw grupowych na IV etapie nauki czytania:

- „Powtarzamy jak papugi” – nauczyciel rozdaje dzieciom sylaby z dwóch paradygmatów. Dzieci siedzą w kole. Na środek koła wychodzi wywołane, przez nauczyciela, dziecko. Wybrane dziecko wykonuje dowolny ruch, zaś pozostali uczestnicy zabawy powtarzają za nim. Po wykonaniu zadania następuje zamiana dzieci – na środek wychodzi kolejne dziecko - posiadające sylabę wypowiedzianą przez poprzedniego prezentera ćwiczeń.
- „Czy ten wyraz pasuje?” – nauczyciel dzieli dzieci na dwie grupy. Każdej z grup rozdaje kilka kartoników z wyrazami zawierającymi zbitki spółgłoskowe, np. CHLEB, KTO, PTAK, wśród wyrazów znajdują się również pseudowyrazy, np. PSAK, GRAF.

Zadaniem uczniów jest odczytanie wszystkich wyrazów i wybranie z nich tylko tych, które są wyrazami znaczącymi.

V. Samodzielnie czytanie tekstów:

- ✓ pierwsze teksty odtwarzają strukturę języka mówionego i opisują działania dziecka w rzeczywistości – pierwsze teksty budowane są w czasie teraźniejszym;
- ✓ kolejne teksty należy tworzyć na podstawie ilustracji sytuacyjnych, historyjek obrazkowych oraz książeczek.

Przykłady ćwiczeń ogólnorozwojowych, realizowanych w trakcie zajęć:

a) *stymulacja motoryki małej*

- ćwiczenia rysowania równoległego lub odwzorowywania prostych schematów: linie pionowe, poziome, krzyżyki oraz koła;
- dorysowywanie brakujących elementów na obrazkach; zamalowywanie dużych płaszczyzn;

b) *stymulacja lewej półkuli mózgu*

- kontynuowanie i uzupełnianie szeregu czteroelementowego tematycznego, zbudowanego zgodnie z zasadą rosnącej lub malejącej wielkości;
- kontynuowanie i uzupełnianie sekwencji tematycznych i aтематиycznych;
- ujmowanie relacji między dwoma elementami;

c) *ćwiczenia analizy i syntezy wzrokowej na materiale tematycznym i aтематиycznym*

- identyfikowanie, porównywanie i różnicowanie obrazków tematycznych i aтематиycznych;
- dobieranie brakujących elementów do ilustracji;
- składanie obrazków z części;
- naśladowanie ułożenia wzorów tematycznych i aтематиycznych z figur geometrycznych;
- ćwiczenia odwracania przedmiotów, później obrazów tematycznych;
- ćwiczenia identyfikowania i różnicowania z wykorzystaniem materiału literowego;

d) *stymulacja pamięci*

- pamięć symultaniczna - zapamiętywanie w całości prezentowanych przez terapeutę obrazków lub wzorów z klocków;

- pamięć sekwencyjna - sekwencyjne zapamiętywanie następujących po sobie bodźców:
 - ✓ materiał obrazkowy;
 - ✓ sekwencje ruchowe;
- e) *ćwiczenia analizy i syntezy słuchowej*
 - naśladowanie usłyszanych samogłosek, wyrażeń dźwiękonaśladowczych oraz sylab;
 - rozpoznawanie i różnicowanie samogłosek, wyrażeń dźwiękonaśladowczych oraz sylab;
 - naśladowanie sekwencji dźwięków - samogłosek, wyrażeń dźwiękonaśladowczych, sylab i wyrazów;
 - słuchanie tekstów pisanych oraz opowiadanych historyjek obrazkowych;
- f) *ćwiczenia kategoryzowania*
 - rozdzielanie figur według cech fizycznych: kolor, wielkość, kształt;
 - rozdzielanie figur według cech fizycznych z jednoczesnym ujęciem relacji, np. wielkość bez względu na kolor, kształt bez względu na kolor;
 - tworzenie kategorii tematycznych, np. *jedzenie : ubrania*;
- g) *kształtowanie myślenia przyczynowo-skutkowego*
 - układanie historyjek obrazkowych wymagających przyczyn i skutków działań bohaterów – początkowo historyjki trzelementowe.

Wykorzystywane środki dydaktyczne:

- Cieszyńska J., „Kocham czytać” Pakiet 18 zeszytów, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2012;
- Fabisiak–Majcher A., Ławczys E., „Moje sylabki” zestaw 1-5, wyd. WiR, Kraków 2014;
- Bala A., „Rozwojowy model terapii” zeszyt 1-3, wyd. Arson, Kraków 2013;
- Bala A., „Przedszkolak kocha czytać” elementarz, zeszyt ćwiczeń 1-2; Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2014;
- Czyżycka K., książki z serii „Puma Pimi”, wyd. WiR; Kraków 2016;
- Pomoce własnego autorstwa:
 - ✓ karty pracy do powtarzania, rozpoznawania oraz samodzielnego czytania samogłosek i sylab – załącznik nr 1, 2;
 - ✓ „Choinka samogłoskowa” – załącznik nr 3
 - ✓ „Sylabowe kubeczki” – załącznik nr 4;

- ✓ „Zbieramy grzyby” – załącznik nr 5;
- ✓ „Sylabowe klamerki” – załącznik nr 6;
- ✓ „Łowimy ryby” – załącznik nr 7.

VI. OCZEKIWANE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI KOLEJNYCH ETAPÓW NAUKI CZYTANIA

Uczeń powinien:

1. ETAP:

- ✓ odczytywać wszystkie samogłoski ustne;
- ✓ odczytywać wybrane wyrażenia dźwiękonaśladowcze ;
- ✓ rozpoznawać wybrane rzeczowniki konkretne w mianowniku;
- ✓ rozpoznawać, różnicować i odczytywać sylaby otwarte ze spółgłoską p,m,b,l,f,w,t,d;
- ✓ odczytywać sekwencje sylab w obrębie różnych paradygmatów.

2. ETAP:

- ✓ odczytywać wyrazy i pseudowyrazy zbudowane z poznanych dotąd sylab (sylaby ze spółgłoską p,m,b,l,f,w,t,d);
- ✓ odczytywać połączenia samogłoski i sylaby otwartej (sylaby ze spółgłoską p,m,b,l,f,w,t,d);
- ✓ tworzyć wyrazy oraz proste zdania z samogłosek i sylab z poznanych paradygmatów sylabowych.

3. ETAP:

- ✓ odczytywać sylaby zamknięte ze spółgłoską p,m,l,f,t;
- ✓ tworzyć i odczytywać pseudowyrazy zbudowane z połączenia dwóch sylab zamkniętych.

4. ETAP:

- ✓ rozpoznawać, różnicować i odczytywać sylaby otwarte oraz zamknięte z pozostałymi spółgłoskami;
- ✓ konstruować i odczytywać połączenia sylabowe zbudowane z samogłoski i sylaby otwartej, dwóch sylab otwartych oraz dwóch sylab zamkniętych;
- ✓ odczytywać sylaby zbudowane wg schematu spółgłoska-samogłoska-spolgloska;
- ✓ rozpoznawać, różnicować i odczytywać sylaby ze spółgłoską miękką;
- ✓ rozpoznawać i odczytywać wyrazy z samogłoskami nosowymi;
- ✓ odczytywać wyrazy zawierających zbitki spółgłoskowe.

5. ETAP:

- ✓ odczytuje teksty tworzone na podstawie ilustracji sytuacyjnych, historyjek obrazkowych oraz książeczek;
- ✓ samodzielnie czyta teksty o zróżnicowanym stopniu trudności.

VII. SPOSOBY EWALUACJI PROGRAMU

Programy i projekty edukacyjne realizowane w placówkach oświatowych poddane zostają ocenie. Ewaluacja polega na rzetelnym zbadaniu wartości działań podejmowanych w ramach programu, w celu jego usprawniania lub całkowitego przeobrażenia. Ukazując mocne i słabe strony programu, ewaluacja daje szansę na podniesienie efektów pracy i staje się punktem wyjścia do dalszego działania.

W celu dokonania oceny wartości programu „*Czytam, bo lubię*” należy posłużyć się bezpośrednią *obserwacją* osiągnięć dzieci, systematycznie dokonywaną przez nauczyciela prowadzącego zajęcia. Kolejnym sposobem ewaluacji programu mogą być regularnie przeprowadzane krótkie *testy*² w formie krzyżówek sylabowo-obrazkowych, sprawdzających umiejętność budowania wyrazów i zdań z konkretnego zestawu sylab. Na dalszym etapie nauki czytania należy wprowadzić *teksty*³ sprawdzające czytanie ze zrozumieniem, dostosowane do możliwości intelektualnych dziecka. Ważnym elementem ewaluacji powinien być także udział uczniów w różnorodnych konkursach i spotkaniach czytelniczych.

² Przykład krzyżówki sylabowej – załącznik nr 8

³ Przykład tekstu sprawdzającego umiejętność czytania ze zrozumieniem – załącznik nr 9

VIII. PRZYKŁADOWE SCENARIUSZE ZAJĘĆ

Scenariusz zajęć nr 1

Etap I – od samogłosek prymarnych do sylaby otwartej

Blok tematyczny: „Tradycje i zwyczaje Świąt Bożego Narodzenia”

Temat zajęć: Co nam się kojarzy ze Świątami Bożego Narodzenia?

Cele główne:

- kultywowanie tradycji bożonarodzeniowych;
- doskonalenie umiejętności rozpoznawania i odczytywania samogłosek ustnych;

Cele operacyjne:

Uczeń:

- zna zwyczaje bożonarodzeniowe;
- rozpoznaje i śpiewa najbardziej popularne kolędy polskie;
- czyta samogłoski;
- naśladuje, kontynuuje i uzupełnia sekwencje wzorów;
- dodaje w zakresie 10 na materiale konkretnym;
- współpracuje w grupie i uczestniczy w zabawach ruchowych;
- rozumie i stosuje reguły zabawy.

Metody:

- Symultaniczno-Sekwencyjna Nauka Czytania®;
- metody oparte na słowie: pogadanka;
- metody oparte na obserwacji: pokaz;
- metody oparte na praktycznej działalności ucznia.

Formy pracy:

- indywidualna jednolita;
- zbiorowa jednolita;

Środki dydaktyczne

- ilustracje przedstawiające: choinkę, piernik, rybę, gwiazdę betlejemską, prezent, buty, pisanek, babkę wielkanocną, flagę Polski, drzewo;
- 12 piłeczek z numerami, woreczek;
- 12 zadań matematycznych – dodawanie w zakresie 10;
- 12 ilustracji przedstawiających wigilijne potrawy: opłatek, barszcz z uszkami, karp smażony, karp w galarecie, kapusta z grochem; kapusta z grzybami, kompot z suszu, kutia, kluski z makiem, moczka, pierogi, śledź w oleju;
- 6 ilustracji obrazujących polskie kolędy: pasterze, noc, Jezus leżący w żłobie, Maryja trzymająca malutkiego Jezusa na rękach, 3 królowie, anioł;
- kontur swetra;
- 6 zestawów elementów wielkości 2cm x 2cm (po 10 w zestawie): choinki, renifery, anioły, dzwoneczki, gwiazdeczki, bombki;
- papierowa choinka z samogłoskowymi z bombkami;
- zestaw 12 bombek samogłoskowych;
- płyty CD z polskimi kolędami;
- odtwarzacz CD.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów; wprowadzenie w tematykę zajęć – *co nam się kojarzy ze Świątami Bożego Narodzenia*: nauczyciel rozkłada przed dziećmi 10 obrazków, z których 5 bezpośrednio dotyczy Świąt Bożego Narodzenia. Zadaniem uczniów jest wybranie spośród 10 obrazków tych, które kojarzą im się z tradycjami bożonarodzeniowymi.

Proponowane obrazki dotyczące świąt to: *choinka, piernik, ryba, prezent, gwiazda betlejemka*.

2. „12 wigilijnych potraw” - matematyczna loteryjka: nauczyciel prezentuje uczniom tajemniczy worek, który zawiera 12 malutkich piłeczek z numerami od 1 do 12. Każdej piłeczce przypisane jest jedno zadanie matematyczne oraz ilustracja, przedstawiająca wybraną potrawę wigilijną. Dzieci kolejno losują po dwie piłeczki, podają nauczycielowi wylosowany numer, po czym rozwiązują dane zadanie matematyczne. Po poprawnym

rozwiązaniu zadania uczeń otrzymuje ilustrację przypisaną do tego zadania, prezentuje ją pozostałym dzieciom i głośno mówi, co to za potrawa wigilijna.

3. „*Co pasuje do tej kolędy?*” – nauczyciel prezentuje uczniom 6 ilustracji, które związane są z polskimi kolędami:

- pasterze;
- noc;
- Jezus leżący w żłobie;
- Maryja trzymająca malutkiego Jezusa na rękach;
- 3 królowie;
- anioł.

Następnie prezentuje dzieciom fragmenty polskich kolęd: „*Przybieżeli do Betlejem*”, „*Cicha noc*”, „*Lulajże Jezuniu*”, „*Gdy śliczna Panna*”, „*Mędracy świata monarchowie*”, „*Anioł pasterzom mówi*”. Uczniowie mają za zadanie dopasować ilustrację do wysłuchanej kolędy, np. ilustrację pasterzy do kolędy *Przybieżeli do Betlejem*.

4. „*Świąteczny sweterek Antka*” – naśladowanie i kontynuowanie sekwencji dwuelementowych: nauczyciel prezentuje uczniom wycięty kontur swetra oraz przedstawia im następującą historię:

Wasz kolega Antek dostał rok temu od Świętego Mikołaja piękny, ręcznie wykonany bożonarodzeniowy sweter. Sweter Antka nie był zwykłym swetrem, był swetrem wyjątkowym, powiedziałabym nawet magicznym! Były na nim wyszyte śliczne aniołki, gwiazdeczki, dzwoneczki i wiele innych świątecznych i zimowych obrazków. Niestety podczas prania wszystkie te kolorowe i wyjątkowe elementy się pomieszały. Antek bardzo się zasmucił, kiedy zobaczył, że wszystkie, różnobarwne i zachwycające wzorki zupełnie się ze sobą wymieszały. Pomyślał sobie, że musi jak najszybciej spróbować naprawić swój sweter. Postanowił, że poprosi o pomoc dzieci, które na pewno chętnie pomogą mu ułożyć wszystkie wzory tak, żeby sweter był gotowy na zbliżające się święta. Czy Antek miał rację?

*Pomożecie mu ułożyć wzorki na jego swetrze?*⁴

Po przedstawieniu historii nauczyciel prezentuje uczniom 6 zestawów elementów (po 10 w zestawie): choinki, renifery, anioły, dzwoneczki, gwiazdeczki i bombki. Następnie z dwóch dowolnych zestawów układa pierwszy wzór składający się z 6 obrazków, tworząc

⁴ Autor tekstu: Sabina Polok-Klimek, Opole 2019 r.

tym samym sekwencję dwuelementową, np. *gwiazdka – choinka – gwiazdka – choinka – gwiazdka – choinka*. Wybiera spośród uczniów jedno dziecko, które z użyciem takich samych elementów ma ułożyć identyczny wzór i przykleić go na swetrze Antka. Po wykonaniu tego zadania nauczyciel układa inny wzór i poleca go odtworzyć kolejnemu dziecku.

5. „*Choinkowe ozdoby samogłoskowe*” – doskonalenie umiejętności odczytywania samogłosek: nauczyciel prezentuje uczniom choinkę ozdobioną bombkami, na których napisane są samogłoski: A U I O E Y. Następnie rozkłada przed dziećmi 12 bombek, podpisanych wyżej wymienionymi samogłoskami. Zadaniem uczniów jest przyporządkowanie identycznych bombek: *bombka z samogłoską A do bombki z samogłoską A* i nazwanie danej samogłoski.
6. Pożegnanie uczniów i podziękowanie za wspólną pracę i zabawę. Wspólne zaśpiewanie kolędy: „*Lulajże Jezuniu*”.

Scenariusz zajęć nr 2

Etap II – od sylaby otwartej do pierwszych wyrazów

Blok tematyczny: Witamy wiosną!

Temat zajęć: Wiosna w ogrodzie.

Cel główny:

- doskonalenie umiejętności czytania – odczytywanie wyrazów zbudowanych z dwóch i trzech sylab otwartych.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- zna charakterystyczne cechy poszczególnych pór roku;
- wie, jakie zmiany zachodzą w przyrodzie w okresie wiosennym;
- potrafi nazwać narzędzia niezbędne w pracach ogrodniczych;
- czyta wyrazy zbudowane z trzech sylab otwartych;
- tworzy wyrazy z rozsypanek sylabowych;
- współpracuje w grupie.

Metody:

- Symultaniczno-Sekwencyjna Nauka Czytania®;
- metody oparte na słowie: pogadanka;
- metody oparte na obserwacji: pokaz;
- metody oparte na praktycznej działalności ucznia.

Formy pracy:

- indywidualna jednolita;
- zbiorowa jednolita;

Środki dydaktyczne

- tablica z drzewami przedstawiającymi cztery pory roku;
- worek;
- obrazki przedstawiające symbole pór roku;

- karty z sylabami otwartymi: pa, mu, bo, li, fu, wy, tó, di;
- koperty z pociętymi na części ilustracjami narzędzi ogrodniczych;
- 10 papierowych jaskółek podpisanych sylabami;
- plansza z gniazdami jaskółek;
- plansza z wiosennym ogrodem, na której znajdują się łodygi z liśćmi opatrzone sylabami: LU, MA, PO, LA, LA, PU, FA, WO;
- papierowe kwiaty opatrzone sylabami: PA, PA, LE, LA, TO, MA, LA, DA.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów, wprowadzenie w tematykę zajęć: nauczyciel prezentuje uczniom tablice z czterema drzewami przedstawiającymi pory roku. Następnie każdy uczeń losuje obrazek z symbolem charakteryzującym jedną z czterech pór roku (*przykładowe symbole: fiołek, bocian, żonkil, jaskółka, drzewo z pąkami, Święta Wielkanocne, rękawice, śnieg, sanki, parasol, czerwony listek, kalosze, plaża, wiaderko i łopatka, stój kąpielowy*). Zadaniem uczniów jest przyporządkowanie wylosowanych symboli do odpowiedniej pory roku.
2. „Wiosenne symbole sylabowe” – wylosowane w poprzednim ćwiczeniu symbole wiosenne na swoim odwrocie mają zapisane sylaby. Uczniowie podzieleni na małe grupy lub indywidualnie (w zależności od ilości dzieci w zespole) otrzymują jeden symbol i odszukują taką samą sylabę, jak ta, która znajduje się na odwrocie symbolu. Sylaby wcześniej zostały ukryte przez nauczyciela w sali lekcyjnej. Po odszukaniu wszystkich sylab wybrany uczeń z grupy odczytuje swoją sekwencję sylab.
3. „Narzędzia ogrodnicze” – każdy z uczniów otrzymuje kopertę, w której zawarta jest pocięta na części ilustracja przedstawiająca narzędzia ogrodnicze. Zadaniem uczniów jest złożenie w całość ilustracji oraz nazwanie przedstawionego na niej narzędzia.
4. „Imiona ptaków” – nauczyciel prezentuje uczniom planszę z jaskółczymi gniazdami oraz 10 jaskółek, z których każda jest inaczej nazwana. Wszystkie gniazda są podpisane „imionami” jaskółek – imiona jaskółek to sekwencje 3 sylab otwartych, np. POLUPA. Nauczyciel kolejno wybiera ucznia, wręcza mu jaskółkę oraz poleca, aby spróbował odczytać jej imię. Po prawidłowym odczytaniu zachęca ucznia, by umieścił jaskółkę w odpowiednim gnieździe, podpisanym jej imieniem.

5. „*Sylabowe kwiaty*” – każdy z uczniów otrzymuje planszę z wiosennym ogrodem oraz 8 różnorodnych kwiatków. Plansza opatrzona jest w listki lub łodygi, które podpisane są następującymi sylabami: LU, MA, PO, LA, LA, PU, FA, WO. Każdy kwiat również został podpisany jedną z sylab: PA, PA, LE, LA, TO, MA, LA, DA. Zadaniem uczniów jest odpowiednie dopasowanie kwiatka do łodygi lub liścia, tak aby z połączenia dwóch sylab powstał znaczący wyraz. Wyrazy, które powinny powstać: LUPA, MAPA, POLE, LALA, LATO, PUMA, FALA, WODA.

Po wykonaniu zadania wybrani uczniowie odczytują powstałe wyrazy i wyjaśniają ich znaczenie.

6. Pożegnanie uczniów i podziękowanie za wspólną pracę i zabawę.

Scenariusz zajęć nr 3

Etap III – czytanie sylab zamkniętych

Blok tematyczny: Świat zwierząt.

Temat zajęć: Zwierzęta z zagrody.

Cel główny:

- doskonalenie umiejętności czytania – odczytywanie sylab zamkniętych w izolacji oraz wyrazów zbudowanych z dwóch sylab zamkniętych.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- rozpoznaje i nazywa zwierzęta hodowlane;
- rozróżnia i naśladuje odgłosy zwierząt;
- czyta sylaby zamknięte ze spółgłoską P i M;
- tworzy pseudowyrazy z sylab zamkniętych;
- przelicza w zakresie 10 i porównuje liczebność zbiorów;
- współpracuje w grupie i uczestniczy w zabawach ruchowych;
- rozumie i stosuje reguły zabawy.

Metody:

- Symultaniczno-Sekwencyjna Nauka Czytania®;
- metody oparte na słowie: pogadanka, zagadki;
- metody oparte na obserwacji: pokaz, obserwacja;
- metody oparte na praktycznej działalności ucznia.

Formy pracy:

- indywidualna jednolita, zróżnicowana;
- zbiorowa jednolita;

Środki dydaktyczne:

- ilustracja pt. „Na wiejskim podwórku”;

- koperty ze ilustracjami przedstawiającymi zwierzęta dorosłe i ich młode, każda ilustracja opatrzona jest sylabą zamkniętą ze spółgłoską P lub M;
- kostka z obrazkami zwierząt hodowlanych;
- koperty z pociętymi obrazkami zwierząt;
- kartoniki z sylabami zamkniętymi ze spółgłoską P i M;
- plansza z domami zwierząt podpisanymi sylabami zamkniętymi ze spółgłoską P i M;
- ilustracje zwierząt hodowlanych – każda ilustracja podpisana jest sylabą zamkniętą ze spółgłoską P lub M.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów, wprowadzenie w tematykę zajęć: nauczyciel prezentuje uczniom ilustrację pt. „*Na wiejskim podwórku*” – uczniowie nazywają znajdujące się na niej zwierzęta hodowlane, następnie przeliczają, ile jest zwierząt z poszczególnych gatunków tworząc tym samym zbiory. Po dokonaniu obliczeń porównują liczebność utworzonych zbiorów, określają których zwierząt jest najwięcej, a których najmniej.
2. „*Zwierzęca rodzina*” – nauczyciel rozdaje dzieciom koperty, w których zawarte są ilustracje przedstawiające dorosłe zwierzęta hodowlane oraz ich młode. Każda ilustracja opatrzona jest sylabą zamkniętą ze spółgłoską P lub M. Zadaniem uczniów jest dopasować młode zwierzęta do ich rodziców. Po wykonaniu zadania każdy uczeń odczytuje sekwencje dwóch sylab zamkniętych, którymi opatrzone były ilustracje.
3. „*Zwierzęca loteryjka*” – nauczyciel dzieli dzieci na dwie drużyny, po czym pokazuje im dużą kostkę, na bokach której przyklejone są obrazki zwierząt hodowlanych. Wybrane dziecko z pierwszej drużyny rzuca kostką. Dzieci z drugiej drużyny muszą wydać dźwięk, jaki wydaje to zwierzę.
4. „*Uciekaj do domu!*” – nauczyciel prezentuje uczniom planszę, na której narysowane są domy zwierząt opatrzone wybraną sylabą zamkniętą ze spółgłoską P lub M. Każdy uczeń losuje z worka zwierzę hodowlane, które również podpisane jest sylabą zamkniętą ze spółgłoską P lub M. Zadaniem uczniów jest nazwanie wylosowanego zwierzęcia, przeczytanie sylaby oraz dopasowanie zwierzęcia do domu z taką samą sylabą.
5. „*Jakie to zwierzę?*” – nauczyciel dzieli dzieci na grupy, każda grupa otrzymuje kopertę z pociętym obrazkiem. Zadaniem dzieci jest ułożenie z części obrazka przedstawiającego jakieś zwierzę hodowlane.

6. „*Uwaga zmień miejsce!*” – dzieci siedzą w kole. Nauczyciel rozdaje dzieciom po jednej sylabie ze zbioru sylab zamkniętych ze spółgłoską P i M. Nauczyciel wymienia dwie sylaby. Wywołane dzieci muszą zmienić miejsce w kole.
7. Pożegnanie uczniów i podziękowanie za wspólną pracę i zabawę.

Scenariusz zajęć nr 4

Etap IV – czytanie nowych sylab otwartych i zamkniętych

Tygodniowy blok tematyczny: Dary jesieni

Temat dnia: Owoce i warzywa

Cel główny:

- doskonalenie umiejętności odczytywania nowych sylab otwartych;

Cele operacyjne:

Uczeń:

- dostrzega zmiany zachodzące w przyrodzie w okresie jesiennym;
- dokonuje kategoryzacji tematycznych: *owoce-warzywa*;
- tworzy przymiotniki odrzeczownikowe w odpowiednim rodzaju;
- dostrzega związki przyczynowo-skutkowe;
- czyta proste teksty ze zrozumieniem – bazując na znanych sylabach;
- adekwatnie odpowiada na pytania;
- prawidłowo odczytuje sylaby ze spółgłoską [sz].

Metody:

- Symultaniczno-Sekwencyjna Nauka Czytania®;
- metody oparte na słowie: pogadanka;
- metody oparte na obserwacji: pokaz;

Formy pracy:

- zbiorowa jednolita;
- indywidualna jednolita.

Środki dydaktyczne:

- ilustracje przedstawiające przyrodę w różnych porach roku;
- obrazek sytuacyjny „*Sklep*”;
- koszyk;

- ilustracje przedstawiające warzywa i owoce;
- historyjka obrazkowa pt. „*Salatka owocowa*”;
- obrazki przedstawiające pomidory – szereg rosnący;
- ilustracja pt. „*Sok*”;
- etykiety wyrazowe;
- karta pracy – krzyżówka sylabowa;
- kartoniki z sylabami z paradygmatu ze spółgłoską [SZ];
- karta pracy – grafopercepcja „*Labirynt*”;
- worek;
- owoce i warzywa.

Przebieg zajęć:

1. Powitanie uczniów, wprowadzenie w tematykę zajęć - *co nam się kojarzy z jesienią?*: nauczyciel rozkłada przed dziećmi 10 obrazków, przedstawiających przyrodę w poszczególnych porach roku. Zadaniem uczniów jest wybranie spośród nich tych, które kojarzą im się z jesienią.
2. „*Idziemy do warzywniaka*” – ćwiczenie analizy i syntezy wzrokowej na materiale tematycznym – nauczyciel prezentuje uczniom obrazek sytuacyjny pt. „*W sklepie warzywnym*”. Po jego omówieniu, rozkłada przed dziećmi kilka małych obrazków i poleca im odnalezienie na dużej ilustracji przedmiotu pokazanego na oddzielnym kartoniku.
3. „*Kosz pełen smakołyków*” - nauczyciel prezentuje dzieciom koszyk oraz obrazki owoców i warzyw, jednocześnie dokonując rozdzielenia obrazków na kategorię: *owoce : warzywa*. Przyczepianie obrazków do koszyka będzie się odbywało na zasadzie zagadek językowych: nauczyciel opisuje obrazek, używając do opisu cech jakościowych owoców i warzyw; dzieci słuchając, co mówi nauczyciel wybierają spośród obrazków ten, który pasuje do jego opisu, jednocześnie nazywając dany owoc lub warzywo.
Po wykonaniu tej części zadania nauczyciel pyta dzieci o to, co możemy przygotować z takich warzyw i owoców. Dzieci na podstawie załączonych ilustracji starają się przedstawić kilka nazw produktów będących pochodną danych owoców lub warzyw, np. *dżem truskawkowy, sok jabłkowy, zupa pomidorowa*.
4. „*Salatka owocowa*” - układanie historyjki 4 elementowej – nauczyciel układa przed dziećmi ilustracje przedstawiające etapy przygotowywania sałatki. Zadaniem dzieci jest ułożenie obrazków w odpowiedniej kolejności i ich omówienie.

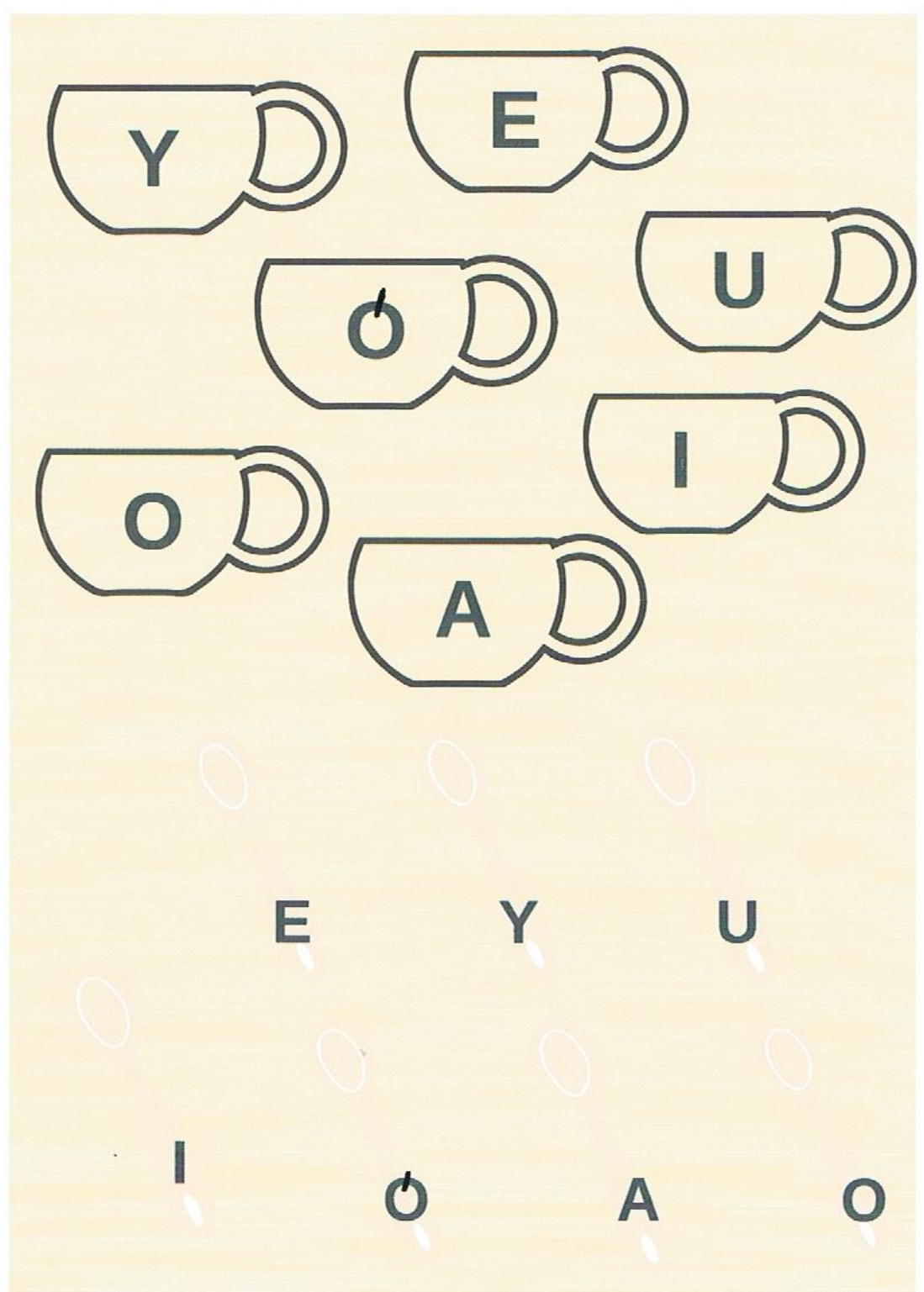
5. „*Pomidory*” - stymulacja funkcji lewej półkuli mózgu – układanie szeregu tematycznego pięcioelementowego – nauczyciel rozkłada przed każdym dzieckiem obrazki i poleca ułożenie ich kolejno od najmniejszego do największego.
6. „*Krzyżówka sylabowa*” - układanie wyrazów z sylab – synteza sylabowa – dzieci odczytują prezentowane przez nauczyciela sylaby, z których następnie tworzą hasła do krzyżówki. Hasła to rzeczowniki w mianowniku w lp. i lm.: *pomidory, salata, ogórek, kukurydza, cebula, buraki*.
7. „*Królik goni marchewkę*” - stymulacja percepcji wzrokowej – każdy uczeń otrzymuje kartę z labiryntem. Zadanie polega na dokładnym przeanalizowaniu drogi labiryntu i doprowadzeniu zwierzątka do marchewki.
8. Rozpoznawanie i samodzielnie czytanie sylab otwartych ze spółgłoską [sz] – identyfikowanie sylab – *gdzie taka sama*. Nauczyciel pokazuje dzieciom planszę z sylabami otwartymi ze spółgłoską [sz], następnie rozkłada przed dzieckiem taki sam zestaw sylab. Zadaniem dzieci jest dopasowanie sylab i ich odpowiednie odczytanie.
9. Pożegnanie uczniów – zabawa pt. „*Co schowało się w worku?*”- nauczyciel prezentuje dzieciom magiczny worek, w którym ukryły się różne owoce i warzywa. Zadaniem każdego z uczniów jest wylosowanie jednego z nich, zbadanie go za pomocą dłoni i wypowiedzenie jego nazwy.

IX. BIBLIOGRAFIA

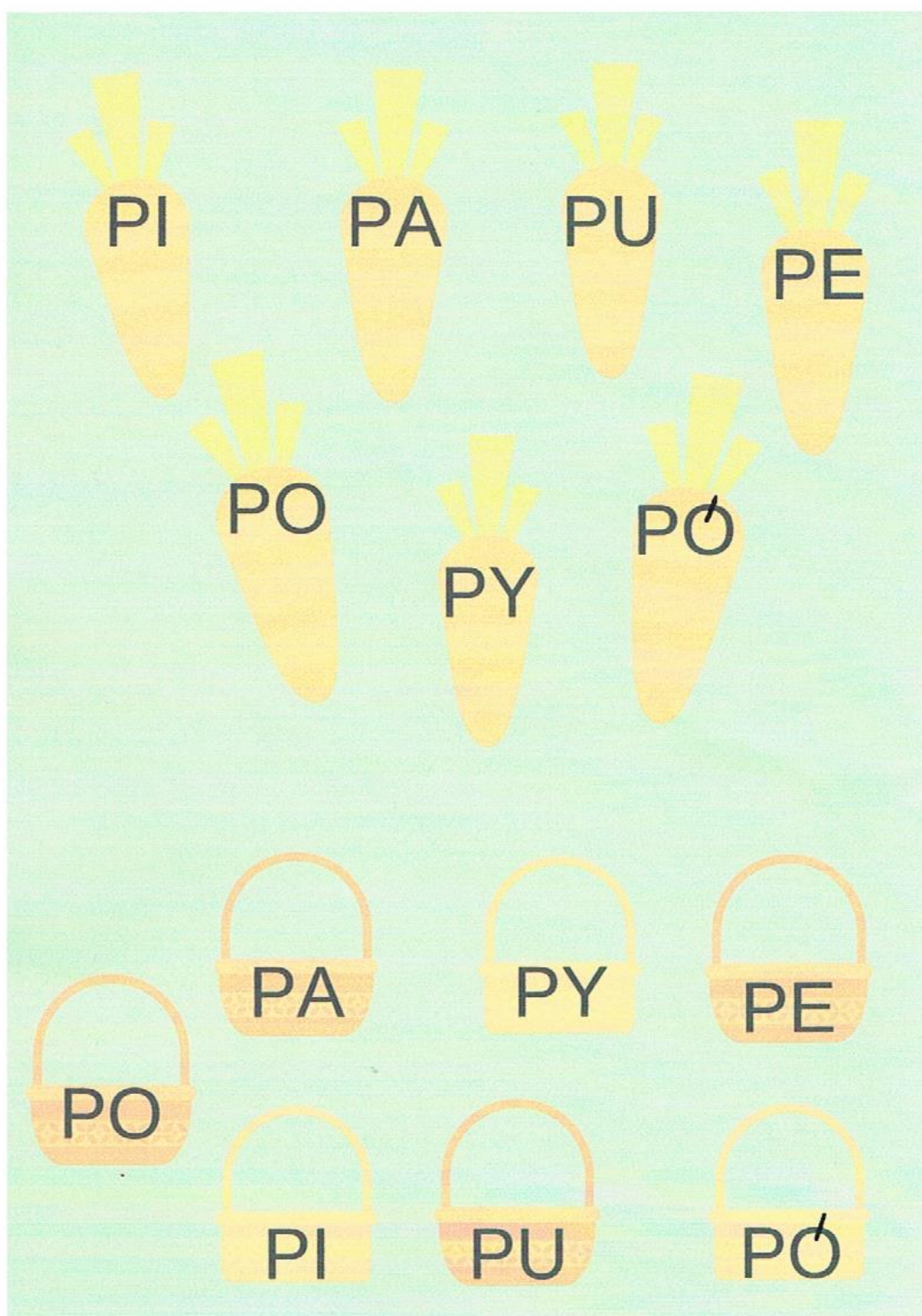
1. Bala A., Od samogłoski do sylaby otwartej. Scenariusze zajęć przedszkolnych, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2013.
2. Cieszyńska J., Kocham czytać! Zeszyt 1-18, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2012.
3. Cieszyńska J., Kocham uczyć czytać. Poradnik dla rodziców i nauczycieli, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2014.
4. Cieszyńska J., Korendo M., Bala A., Kocham szkołę! Przewodnik dla nauczyciela 1, Wydawnictwo WiR, Kraków 2011.
5. Cieszyńska J., Korendo M., Wczesna interwencja terapeutyczna. Stymulacja rozwoju dziecka od noworodka do 6 roku życia, Wydawnictwo Edukacyjne, Kraków 2007.
6. Cieszyńska J., Metoda Krakowska wobec zaburzeń rozwoju dzieci, Wydawnictwo Metody Krakowskiej, Kraków 2013.
7. Cieszyńska J., Wczesna diagnoza i terapia zaburzeń autystycznych, Wydawnictwo YODA, Kraków 2010.
8. Cieszyńska J., Nauka czytania krok po kroku. Jak przeciwdziałać dysleksji, Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2005.
9. Fabisiak-Majcher A., Ławczys E., Czytam i zadaję pytania. Nauka formułowania pytań do tekstów, Wydawnictwo WiR, Kraków 2015.
10. Fabisiak-Majcher A., Ławczys E., Moje sylabki w przedszkolu. Ćwiczenia wspomagające naukę czytania, Wydawnictwo WiR, Kraków 2018.
11. Fabisiak-Majcher A., Ławczys E., Moje Sylabki, zestaw 1-5, Wydawnictwo WiR.
12. Orłowska-Popek Z., Programowanie języka w terapii logopedycznej, Wydawnictwo Naukowe UP, Kraków 2017.
13. Polok-Klimek S., Co nam się kojarzy, ze świętami Bożego Narodzenia? – scenariusz zajęć dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną, [w:] Jagło S. (red.), Rola zwyczajów i tradycji świątecznych w wychowaniu regionalno-patriotycznym dzieci i młodzieży. Zeszyt dydaktyczny, Wydawnictwo MODN, Opole 2015.

X. ZAŁĄCZNIKI

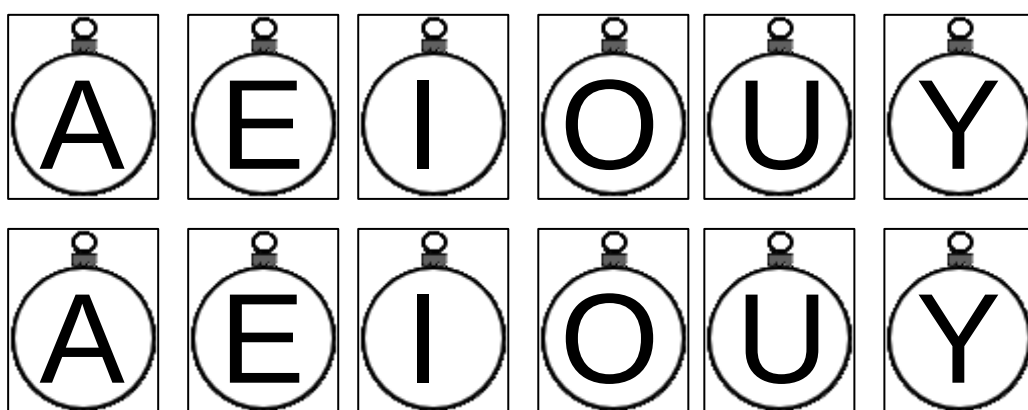
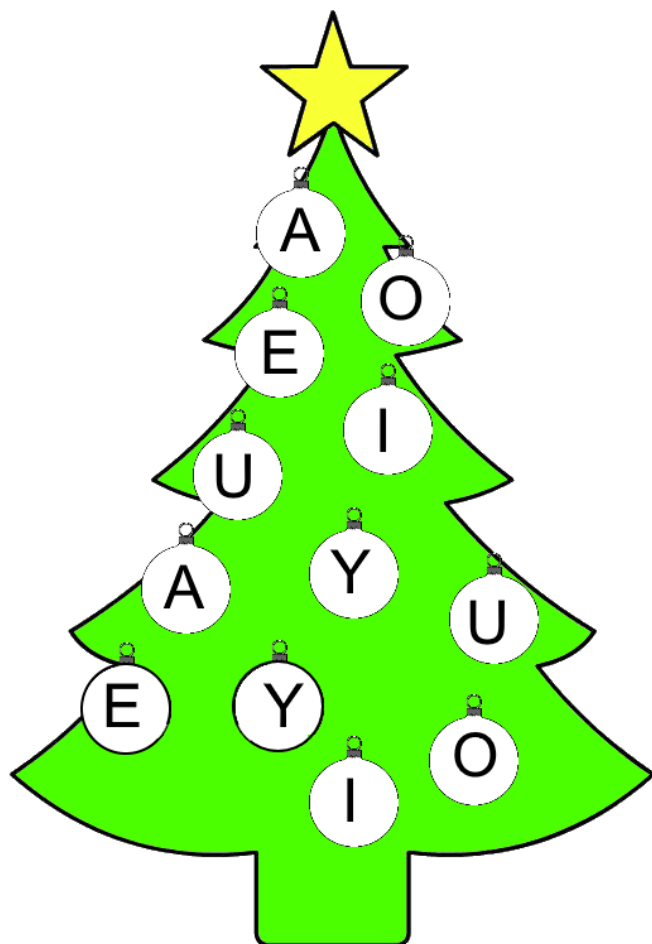
Załącznik nr 1 „Samogłoskowe filiżanki”⁵

⁵ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2019 r.

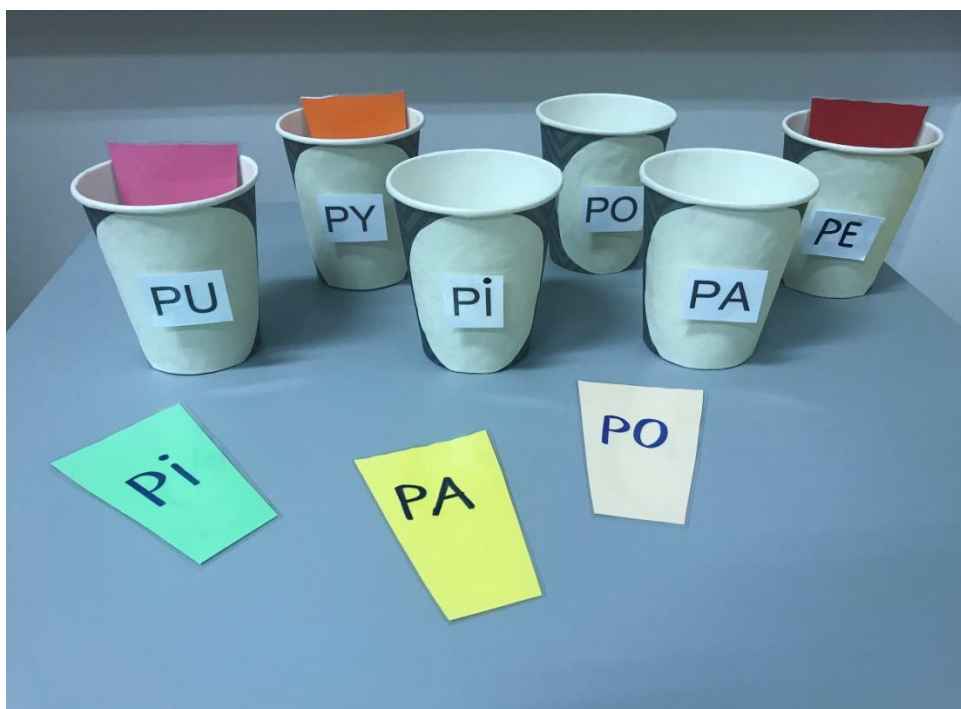

⁶ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2019 r.

⁷ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2019 r.

Załącznik nr 4 „Sylabowe kubeczki”⁸

Załącznik nr 5 „Zbieramy grzyby”⁹

⁸ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2019 r.

⁹ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2019 r.

Załącznik nr 6 „Sylabowe klamerki”¹⁰

Załącznik nr 7 „Łowimy ryby”¹¹

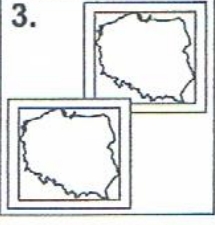
¹⁰ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2019 r.

¹¹ Autor zdjęcia: Sabina Polok-Klimek, Opole 2019 r.

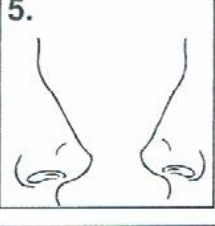
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						

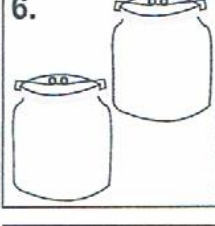
1.

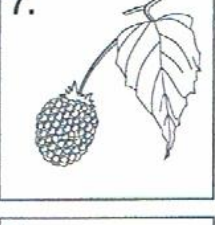
2.

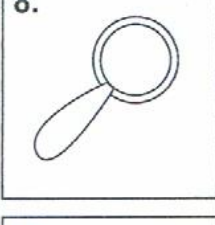
3.

4.

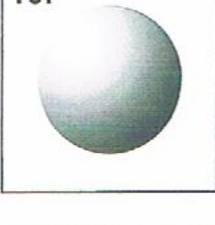
5.

6.

7.

8.

9.

10.

HASŁO:

¹² Źródło: Fabisiak-Majcher A., Szmuc-Ławczys E.; Moje sylabki - wczesna nauka czytania metodą symultaniczno-sekwencyjną. Zestaw 4, Wyd. WiR

GORĄCE LATO

JAKI UPAŁ! JAK GORĄCO!
ADAM I OLA Z MAMĄ I TATĄ IDĄ
NAD WODEĘ. JEST TAM PLAŻA.
A DALEJ TRAWA I LAS. WODA JEST
PŁYTKA. TATA Z ADAMEM
PŁYWAJĄ. MAMA I OLA LEŻĄ NA
PLAŻY. MIŁO JEST LATEM NAD
WODĄ.

PYTANIA DO TEKSTU:

KTO IDZIE NAD WODEĘ?

JAKA JEST WODA?

CO ROBI TATA Z ADAMEM?

¹³ Autor: Sabina Polok-Klimek, Opole 2019 r.